

รายงานการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนวัด
สว่างอารมณ์อำเภอพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1*

REDUCED SCHOOL TIME PROJECT ASSESSMENT REPORT
INCREASE KNOWLEDGE TIME WAT SAWANG AROM SCHOOL
PRANAKHON SRI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATION AREA
OFFICE, PRANAKHON SRI AYUTTHAYA DISTRICT 1

วริยาพัชร วรรณสรกุล

Wariyaphat Woraphatsorakul

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

Wat Sawang Arom School Phra Nakhon Sri Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1, Thailand

E-mail: wariyaphat6990@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทตามตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ และระดับความเป็นไปได้ของโครงการ 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าตามตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของหลักสูตรและระดับความเหมาะสมของบุคลากร 3) ประเมินกระบวนการตามตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ และร้อยละของการนิเทศติดตามโครงการ และ 4) ประเมินผลผลิตตามตัวชี้วัดทักษะ 4 H ทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 110 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 110 คน บุคลากรสถานประกอบการ จำนวน 20 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 20 คน และผู้บริหาร จำนวน 20 คน รวม 305 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5

*Received 21 June 2023; Revised 30 June 2023; Accepted 30 June 2023

ระดับค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านบริบท มีคะแนนระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีคะแนนในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$) 3) ด้านกระบวนการ มีคะแนนในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์ในระดับ 100 % และ 4) ด้านผลผลิตมีคะแนนในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.23$) สรุปผลการประเมินโครงการพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด และเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดพบว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้ง 16 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ตัวชี้วัด และอยู่ในระดับมาก 7 ตัวชี้วัด

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, ลดเวลาเรียน, เพิ่มเวลารู้, แบบจำลองชิปโมเดล

Abstract

The objectives of this study were : 1) to assess the context based on the level of demand indicators required for the preparation of the project and the feasibility level of the project, 2) to evaluate inputs based on the indicators of the level of suitability of the curriculum and the level of suitability of personnel, 3) to evaluate the process according to the indicators of the percentage of activities carried out and the percentage of supervision to monitor the project, and 4) to evaluate the output according to the indicators of 4 H skills, 21 century skills, and the satisfaction of those involved. This study is an approximative study using the CIPP Model assessment model. The population consists of 110 students in grades 4 – 3, 18 teachers and educational personnel, 7 members of the Basic Education Committee, 110 parents of students, and personnel of establishments. 20 personnel, 20 educational personnel, and consumers. A total of 20 people, including 305 people, were selected specifically. Data analysis with basic statistics is percentage (%), Average (μ), standard deviation (σ), and alpha coefficient of Kronbach. The tool includes a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence level of 0.95. The results of the study showed that: 1) context; Highest score ($\mu = 4.50$), 2) Inputs Most rated ($\mu = 4.54$), 3) Process, and 4) high score in productivity ($\mu = 4.23$). In summary, the project evaluation results showed that all assessment criteria were passed and when considering the indicators, it was found that all 16 assessment criteria were passed at the highest level of 9 indicators and at the highest level of 7 indicators.

Keywords: Evaluation of The Project, Reduce Study Time, Increase Learning Time, CIPP Model.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมไทยและสังคมโลกดังปรากฏในปัจจุบัน ภาควิชาการศึกษาและทุกองคาพยพจะต้องปรับตัวให้เท่าทันและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ สอดรับกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดสาระสำคัญที่ส่งผลต่อนักเรียนในหมวด 1 มาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและในหมวด 4 มาตรา 24 (4) และ (6) ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน อีกทั้งยังมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้บริโภคและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ทั้งนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบัน จึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และสอดคล้องกับการประชุมองค์การหลักครั้งที่ 1/2558 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า จากผลการเทียบมาตรฐานของการจัดการศึกษาในระดับอาเซียน ประเทศไทย มีผลการจัดการศึกษาอยู่ในอันดับที่ 8 ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ โดยพบปัญหาที่เกิดขึ้นคือ 1) นักเรียนคิดไม่เป็นวิเคราะห์ไม่ได้ขาดทักษะชีวิต อัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าให้เรียนรู้ด้วยตนเอง 2) นักเรียนมีภาระงานการบ้านมากเกินไปหรือต้องนำกลับบ้านไปทำที่บ้านและ 3) นักเรียนเครียดและต้องเรียนพิเศษมาก เพราะกลัวเรียนไม่เก่งเหมือนเพื่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันสอนรายวิชาที่จำเป็นให้แก่ นักเรียน วันละ 7 - 8 ชั่วโมง แต่นักเรียนก็ยังขาดทักษะสำคัญและจำเป็นในอนาคต ผลการศึกษาดังกล่าวส่งผลให้รัฐบาลได้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น และได้หาแนวทางในการยกระดับการศึกษาของประเทศไทยขึ้น โดยได้กำหนดนโยบาย ที่จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาขึ้นทั้งหมด 17 โครงการ และหนึ่งใน 17 โครงการ นั้นคือ โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำหนดโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อยกระดับ

การจัดการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ซึ่งจะช่วยเพิ่ม ทักษะ 4 H 1) ด้านสติปัญญา (Head) ที่เน้นกิจกรรมให้เด็กสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ 2) ด้านทัศนคติ (Heart) จะต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เคารพกฎ กติกา และมีระเบียบวินัย รับรู้คุณูปการของสถาบันพระมหากษัตริย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 3) ด้านเรียนรู้และปฏิบัติจริง (Hand) ที่เปิดโอกาสให้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง 4) ด้านสุขภาพ (Health) เพื่อให้เด็กได้ฝึกซ้อมการเล่นกีฬาออกกำลังกายหรือกิจกรรมที่ทำให้ร่างกายสดชื่นแข็งแรง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลสวนพริก อำเภอพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยในปี 2558 ได้รับนโยบายโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในการจัดกิจกรรมตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนและได้ดำเนินการโดยต่อเนื่อง ในปีการศึกษา 2563 ได้จัดกิจกรรม ประกอบด้วย จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการทักษะชีวิต จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการทักษะอาชีพ และจัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (โรงเรียน วัดสว่างอารมณ์, 2563) โดยกิจกรรมทั้งหมดจัดขึ้นตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน ซึ่งการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ นั้นไม่ว่าจะโครงการเล็กหรือโครงการใหญ่จะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพราะการประเมินผลการดำเนินงานนั้น จะทำให้ทราบว่าโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่อย่างไร

ความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษา โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมุ่งหวังผลการศึกษาค้นคว้าเป็นองค์ความรู้ในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา และประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาในบริบทที่ใกล้เคียงกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทตามตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ และ ระดับความเป็นไปได้ของโครงการ
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าตามตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของหลักสูตรและระดับความเหมาะสมของบุคลากร
3. เพื่อประเมินกระบวนการตามตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ และร้อยละของ การนิเทศติดตามโครงการ

4. เพื่อประเมินผลผลิตตามตัวชี้วัด มีทักษะ 4 H ทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีการ / เครื่องมือ	การวิเคราะห์
1. ด้านบริบท (context Evaluation)	- ระดับความต้องการจำเป็น และระดับความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ	$\mu \geq 3.50$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	ครู และคณะกรรมการ	แบบสอบถาม ฉบับที่ 1	μ, σ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	- ระดับความเหมาะสมของหลักสูตร และระดับความเหมาะสมของบุคลากร	$\mu \geq 3.50$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	ครู และคณะกรรมการ	แบบสอบถาม ฉบับที่ 2	μ, σ
3. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	- ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ	$\geq 80\%$ หรือ 8 กิจกรรม จาก 10 กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1	%
	- ร้อยละของการนิเทศ ติดตามโครงการ	$\geq 80\%$ หรือ 8 ครั้ง จาก 10 ครั้ง	ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2	%
4. ด้านผลผลิต (Product Evaluation)	- ระดับทักษะ 4 H (Head Hand Heart Health)	$\mu \geq 3.50$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	นักเรียน	แบบสอบถาม ฉบับที่ 3	μ, σ
	- ระดับทักษะในศตวรรษที่ 21	$\mu \geq 3.50$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	นักเรียน	แบบสอบถาม ฉบับที่ 4	μ, σ
	- ร้อยละของนักเรียนที่ศึกษาต่อ	$\geq 90\%$ หรือ 99 คน จาก 110 คน	นักเรียน	แบบบันทึก ฉบับที่ 1	%
	- ร้อยละของนักเรียนที่ ประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพอิสระ	$\geq 10\%$ หรือ 11 คน จาก 110 คน	นักเรียน	แบบบันทึก ฉบับที่ 2	%
	- ระดับความพึงพอใจของนักเรียน	$\mu \geq 4.00$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	นักเรียน	แบบสอบถาม ฉบับที่ 5	μ, σ
	- ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค	$\mu \geq 4.00$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	ผู้บริโภค	แบบสอบถาม ฉบับที่ 6	μ, σ

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	วิธีการ / เครื่องมือ	การวิเคราะห์
	- ระดับความพึงพอใจของบุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา	$\mu \geq 4.00$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	บุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา	แบบสอบถาม ฉบับที่ 7	μ, σ
	- ระดับความพึงพอใจของบุคลากรในสถานประกอบการ	$\mu \geq 4.00$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	บุคลากรในสถานประกอบการ	แบบสอบถาม ฉบับที่ 8	μ, σ
	- ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค	$\mu \geq 4.00$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	ผู้บริโภค	แบบสอบถาม ฉบับที่ 9	μ, σ
	- ระดับความพึงพอใจของครู และคณะกรรมาการ	$\mu \geq 3.50$ จากมาตรวัด 5 ระดับ	ครู/คณะกรรมาการ	แบบสอบถาม ฉบับที่ 10	μ, σ

ขอบเขตของการประเมิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง บุคลากรสถานประกอบการ บุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา และผู้บริโภค โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ในปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย นักเรียน (ชั้น ป.4 - ม.3) จำนวน 110 คน ครู จำนวน 18 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมผู้อำนวยการสถานศึกษาและตัวแทนครูผู้สอน) ผู้ปกครอง (ของนักเรียน ชั้น ป.4 - ม.3) จำนวน 110 คน บุคลากรสถานประกอบการ จำนวน 20 คน บุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา จำนวน 20 คน ผู้บริโภค จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 305 คน

ขอบเขตด้านการประเมินเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินของ Stufflebeam ที่มีชื่อว่า CIPP Model มาเป็นรูปแบบในการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีขอบเขตการประเมิน 4 ประเด็น คือ การประเมินด้านบริบทของโครงการ (Context Evaluation) โดยศึกษา 2 ประเด็นหลัก คือ ความต้องการจำเป็นและความเป็นไปได้ การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) ครอบคลุมถึงระดับความเหมาะสมของหลักสูตร และระดับความเหมาะสมของบุคลากร การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process Evaluation) ครอบคลุมกิจกรรมที่ดำเนินการและการติดตามโครงการ และการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Product

Evaluation) ครอบคลุมถึง ระดับทักษะ 4 H (Head Hand Heart Health) ทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ระยะเวลา ปีการศึกษา 2563 (1 มิถุนายน พ.ศ. 2563 - วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ประเมินได้ศึกษารายละเอียดของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี การประเมินโครงการ โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้เป็นรูปแบบในการประเมิน ซึ่งเหมาะสมกับบริบทของโครงการมากที่สุดเนื่องจากเป็นรูปแบบที่ให้สารสนเทศที่ครอบคลุม และผลการประเมินสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี ในการประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินไว้ 4 ประเด็น คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2. ผู้ประเมิน ร่างตัวชี้วัดย่อยของทั้ง 4 ประเด็น ได้ทั้งสิ้น 16 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดประเด็นบริบท 2 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นปัจจัยนำเข้า 2 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นกระบวนการ 2 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดประเด็นผลผลิต 10 ตัวชี้วัด รวมทั้งกำหนดเครื่องมือทั้งด้านผู้ให้ข้อมูลและเกณฑ์การผ่านในแต่ละประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ในระดับปานกลาง คือ กำหนดน้ำหนักเพื่อช่วยให้ผลการประเมินได้สารสนเทศที่ละเอียดขึ้น และเกณฑ์แต่ละตัวชี้วัดเป็น 5 เกณฑ์ คือ ระดับ 1 ถึง 5 โดยต้องได้ระดับ 3.50 ขึ้นไป หรือ 80 % ขึ้นไป ถึงจะผ่านเกณฑ์ ผลที่ได้จะกำหนดเป็นตัวคูณกับค่าน้ำหนัก

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ทำการสร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence: IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00

3.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผู้ทรงคุณวุฒิจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้บริหาร และครู สถานศึกษาที่ใกล้เคียงกัน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.69 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (สันติ บุญภิรมย์, 2557) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การสังเคราะห์ข้อความ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลมาสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลประเมินบริบทตามตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ และระดับความเป็นไปได้ของโครงการ โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนน รวม 9.00 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด คือ ความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$) และความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลประเมินปัจจัยนำเข้าตามตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของหลักสูตรและระดับความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ได้คะแนน รวม 13 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด คือ ความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$) และความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลประเมินกระบวนการตามตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ และร้อยละของการนิเทศติดตามโครงการ พบว่า โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด ได้คะแนน รวม 15 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่า มีการดำเนินกิจกรรม 10 กิจกรรม คิด

เป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด และร้อยละของการติดตามโครงการ พบว่า มีการติดตามโครงการ 10 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ประเมินผลผลิตตามตัวชี้วัด มีทักษะ 4 H ทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนน รวม 50 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทั้ง 10 ตัวชี้วัด มีดังนี้ คือ ระดับทักษะ 4 H (Head Hand Heart Health) พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) ระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) ร้อยละของนักเรียนที่ศึกษาต่อ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 97.27 ร้อยละของนักเรียนที่ประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพอิสระ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 13.64 ระดับความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$) ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$) ระดับความพึงพอใจของบุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$) ระดับความพึงพอใจของบุคลากรในสถานประกอบการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$) ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภค พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$) และระดับความพึงพอใจของครูและคณะกรรมการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.50$)

สรุปผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ได้คะแนนรวม 87.00 คะแนน ซึ่งประเด็นการประเมิน ทั้ง 4 ด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ โดยประเด็นด้านบริบท (context Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation) ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) และด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้ง 16 ตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ตัวชี้วัด และอยู่ในระดับมาก 7 ตัวชี้วัด

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลประเมินบริบทตามตัวชี้วัดระดับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ และระดับความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้คะแนน รวม 9.00 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด คือ ความต้องการจำเป็นของ

โครงการและความเป็นไปได้ของโครงการ ทั้งสองตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ตัวชี้วัดด้านความต้องการจำเป็นของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณารายชื่อคำถาม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการสร้างทักษะ 4 H และทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน รองลงมา คือ การประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการทั้งในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่าความเข้าใจในหลักการของกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จะส่งผลให้อัตราการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดด้านความเป็นไปได้ของโครงการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.47$) (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) สอดคล้องกับ อิศร์ศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ ที่พบว่า การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการ เพราะจะทำให้ทราบจุดเด่น จุดด้อย เพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงการ (อิศร์ศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ, 2556) สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่ได้สรุปว่า ได้ให้เหตุผลไว้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณสื่อการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจในหลักการของกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จะส่งผลให้อัตราการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินด้านบริบทของโครงการจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลประเมินปัจจัยนำเข้าตามตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของหลักสูตรและระดับความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า โดยภาพรวมได้คะแนนรวม 13 คะแนน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดความเหมาะสมของหลักสูตรและความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรม ทั้งสองตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ตัวชี้วัดด้านความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.41$) เมื่อพิจารณารายชื่อคำถาม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักสูตรมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนนโยบายและบริหารจัดการเวลาเรียนในระดับโรงเรียนพร้อมทั้งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้โครงการ/กิจกรรม ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่พบว่า การบริหารจัดการเวลาเรียน และการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ มีแนวทางส่งเสริมสนับสนุนสร้างความเข้าใจในการนำนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สู่การปฏิบัติแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการปรับโครงสร้างเวลาเรียนของสถานศึกษาและจัดทำตารางเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ แต่ละช่วงชั้น เลือกกำหนดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อ

ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) สอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ ที่พบว่า การประเมินด้านปัจจัยหรือทรัพยากรว่า เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการเพื่อวิเคราะห์ และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด อีกทั้งมีความเป็นไปได้ ทางด้านทรัพยากร สมหวัง (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2559) สอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธ์ ได้กล่าวว่า จุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น โดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่าง ๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้ มากที่สุดในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การประเมินจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความพยายามเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่โครงการหรือ สิ่งแทรกแซง นั้น ๆ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556) และสอดคล้องกับสุรศักดิ์ ฉายขุนทด ซึ่งพบว่า องค์ประกอบของการนำนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ประเด็นหลักที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมสนับสนุนซึ่งมี 4 องค์ประกอบย่อย คือ พัฒนาบุคลากร จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ (สุรศักดิ์ ฉายขุนทด, 2560)

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลประเมินกระบวนการตามตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ และร้อยละของการนิเทศติดตามโครงการ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้คะแนน รวม 15 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทั้ง 2 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการและร้อยละของการกำกับติดตาม ผ่านเกณฑ์ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณารายกิจกรรมทั้ง 2 ตัวชี้วัด พบว่า ทุกกิจกรรมของโครงการดำเนินการเป็นไปตามแผนครบทั้ง 10 กิจกรรม และได้รับการกำกับติดตาม ทั้ง 10 กิจกรรม เช่นกัน เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ 100 % ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่พบว่า การนิเทศภายใน การเสวนาสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review : AAR) เป็นเครื่องมือในการศึกษาและพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการและ กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และเป็นเครื่องมือการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) สอดคล้องกับสมคิด พรหมจรรย์ ให้ความหมายที่สะท้อนทั้งวัตถุประสงค์และประเภทของการประเมินว่า การประเมินโครงการ เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ ว่า มีมากน้อยเพียงใด (สมคิด พรหมจรรย์, 2552) และสอดคล้องกับ Stufflebeam, D. L. &

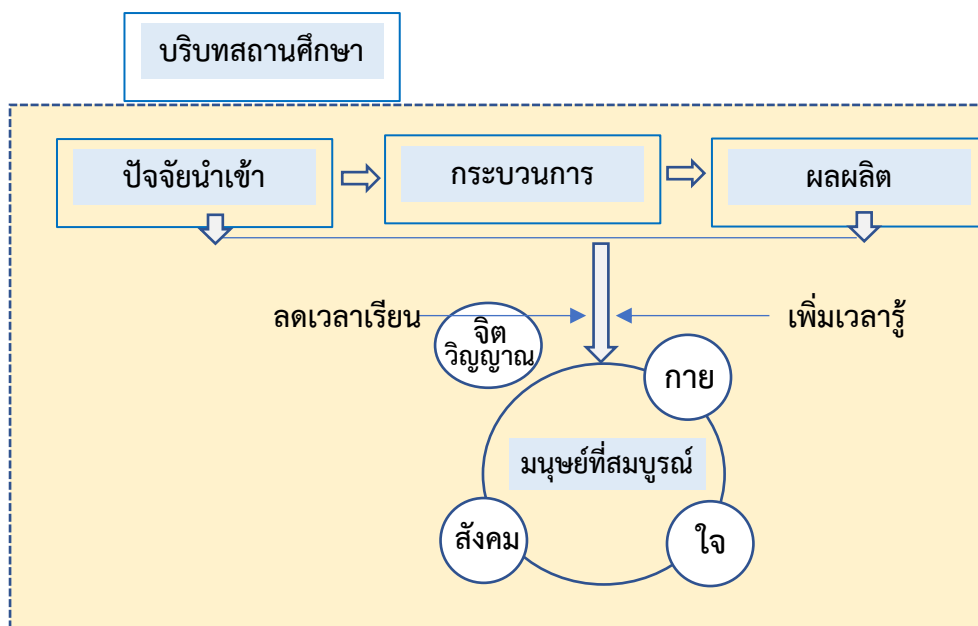
Coryn, C. L. S. ได้เสนอไว้ว่า เทคนิควิธีการที่ใช้ในการประเมินควรใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศอย่างหลากหลาย ครอบคลุมสมาชิกที่เป็นประชากรเป้าหมาย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของโครงการหรือ สิ่งแทรกแซงนั้น ซึ่งโดยปกติมักเริ่มจากการซักถาม ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อช่วยระบุขอบข่ายการศึกษาหลังจากนั้น (Stufflebeam, D .L. & Coryn, C. L. S., 2014)

วัตถุประสงค์ที่ 4 ประเมินผลผลิตตามตัวชี้วัด มีทักษะ 4 H ทักษะในศตวรรษที่ 21 และความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้คะแนนรวม 50 คะแนน เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทั้ง 10 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด 6 ตัวชี้วัด คือ ทักษะ 4 H ทักษะในศตวรรษที่ 21 นักเรียนที่ศึกษาต่อ ความพึงพอใจของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และความพึงพอใจของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก 4 ตัวชี้วัด คือ นักเรียนที่ประกอบอาชีพเสริมหรืออาชีพอิสระ ความพึงพอใจของบุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา ความพึงพอใจของบุคลากรในสถานประกอบการ และความพึงพอใจของผู้บริโภค ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่าการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีหลักการที่สำคัญไว้ว่า จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะชีวิต ทักษะการแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม สร้างเสริมคุณลักษณะค่านิยมที่ดีงามและความมีน้ำใจต่อกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปรายสรุปความรู้ นำเสนอ จุดประกายความคิดสร้างแรงบันดาลใจ สร้างความมุ่งมั่นเพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรม สอดคล้องกับจิตรา สุขเจริญ ได้กล่าวไว้ว่า สอนน้อย เรียนมากเป็นแนวคิดที่ปรับวิธีคิด เปลี่ยนวิธีเรียนของครูและผู้เรียน โดยครูออกแบบการเรียนรู้จากการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนคิดและสืบค้นข้อมูลเรียนรู้จากกิจกรรม โดยใช้โครงงานฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต แล้วให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งครูออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (จิตรา สุขเจริญ, 2555)

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาครั้งนี้ได้นำทฤษฎีการประเมินผลตามทฤษฎี CIPP Model ซึ่งเป็นวงจรการสะท้อนการดำเนินโครงการตั้งแต่การศึกษาริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต โดยโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการในการขับเคลื่อน ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา คือ การพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 4 มิติ คือ ด้านกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งจะส่งผลให้ส่งเสริมผู้เรียนเป็นคนที่มีบุคลิกแบบ การประเมินโครงการเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมทั้งมิติทาง

สังคมวัฒนธรรม นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของหุ้นส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นเป็นการศึกษาปัจจัยนำเข้าซึ่งเป็นส่วนเริ่มต้นที่สำคัญของกระบวนการ การดำเนินโครงการ การติดตามประเมินภายใน และรวมถึงผลผลิตสุดท้ายของการดำเนินโครงการ ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงการเชื่อมโยงการใช้ CIPP Model

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการนโยบายโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้าน กาย ใจ สังคม และ จิตวิญญาณ การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเป็นเครื่องมือสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพ การดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย บริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) การศึกษาครั้งนี้มุ่งประเมินกิจกรรมสำคัญ ประกอบด้วย จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการทักษะชีวิต จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการทักษะอาชีพ และ จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจัดขึ้น ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ผลการประเมินได้สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของการดำเนินงาน เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาปรับปรุง และเสริมจุดแข็งของโครงการและส่งผลกระทบต่อผู้เรียนในระยะยาว ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นองค์ความรู้จากบริบทจริง สามารถนำผลการประเมินโครงการที่ได้ เป็น

ข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจปรับปรุง แก้ไขในด้านต่าง ๆ ที่ได้ค้นพบ โดยส่งเสริมกิจกรรมที่โรงเรียนสามารถทำได้ดียิ่งขึ้นไป ปรับปรุงกิจกรรมที่พบว่ามีการประเมินในระดับต่ำ โรงเรียนควรนำกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ประสบความสำเร็จมาจัดกิจกรรมในการพัฒนา กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ ที่ครอบคลุมหลักสูตร 4 แห่งการศึกษา ได้แก่ ด้านพุทธิศึกษา ด้านจริยศึกษา ด้านหัตถศึกษา และ ด้านพลศึกษา การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ให้ความในการซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอความต้องการในการทำสิ่งใหม่ ๆ ตามความสนใจ โรงเรียนควรมีการจัดเวทีเพื่อรับฟังการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการต่อยอดกิจกรรม และควรขยายการประสานงานระหว่างองค์กร และบุคลากร ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ด้วยการทำ MOU กับหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น และจัดประชุมในลักษณะเครือข่าย ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) และในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำสารสนเทศของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การพัฒนา กิจกรรม การประเมิน โดยพัฒนาเกณฑ์ ที่สอดคล้องกับบริบท ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้ในห้องเรียนกับ ประสบการณ์และทักษะจากกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และการศึกษาประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการจัดการความรู้ โดยลดเวลาเรียนในห้องเรียน เพื่อให้เรียนรู้จากการปฏิบัติ นอกห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ.).
- จิตรา สุขเจริญ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดและการเผชิญความเครียดของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระบรมราชชนนี ชลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลพระบรมราชชนนี ชลบุรี. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2556). เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). “รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้”. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(2), 2-9.

- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: จตุพรดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2559). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทริบเพิล เอ็ดดูเคชั่น กรุป.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุรศักดิ์ ฉายขุนทด. (2560). ยุทธศาสตร์การนํานโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Stufflebeam, D. L. & Coryn, C. L. S. (2014). Evaluation theory, models & applications. San Francisco, CA: Jossey-Bass.